

GRONDSTOFFEN

Op ruwe olie na wordt geen andere grondstof in zulke grote hoeveelheden verhandeld als ijzererts. Toch is het voor beleggers niet mogelijk rechtstreeks te beleggen in ijzererts. Omwegen zijn er wel.

IJZERERTS

VEEL HANDEL, WEINIG TE BELEGGEN

Overal ter wereld is ijzererts te vinden, maar om het op een rendabele manier te ontginnen is vers twee.

De productie van ijzererts is erg kapitaal- en energie-intensief en vraagt ook om goede transportmogelijkheden van de bron naar de eindmarkten.

Alleen regio's met een alternatieve of vrij goedkope energievoorziening kunnen in aanmerking komen als productieplaats. Daarnaast zijn ook de winstmarges per ton klein in vergelijking met de productie van industriële metalen.

Gevolg is dat de productie van ijzererts geografisch sterk geconcentreerd is. China, Australië, Brazilië en India zijn de belangrijkste

ijzerertsproducerende landen. Ook het aantal bedrijven dat de markt in handen heeft is beperkt. Drie bedrijven hebben samen meer dan 70 procent van de globale productie in handen: BHP Billiton, Rio Tinto en Vale.

CYCLISCH

IJzererts wordt in hoofdzaak gebruikt voor de productie van staal. Dit maakt dat de vraag erg conjunctuurgevoelig is. De grootste afnemers van staal zijn naast China ook nog Japan, Zuid-Korea, de Verenigde Staten en Europa. De globale staalproductie kwam vorig jaar uit op 1,5 miljard ton, zes procent meer dan in 2010. China stond in voor meer dan 45 procent van het globale aanbod.

De Chinese staalproductie nam met bijna negen procent

toe maar dit was wel het laagste groeicijfer in drie jaar. In de tweede jaarhelft kwam de markt voor ijzererts tot stilstand als gevolg van de lagere vraag naar staal. Producenten bouwden hun bestaande voorraden af.

De afzwakende vraag vertaalde zich in de prijs. Een ton ijzererts piekte aan het einde van de zomer nog op bijna 160 dollar. Eind oktober was dit nog maar 116,75 dollar om terug te klimmen naar 140 dollar per ton.

Drie bedrijven hebben samen meer dan 70 procent van de globale productie in handen: BHP Billiton, Rio Tinto en Vale.

Uit de meest recente cijfers blijkt dat de Chinese vraag weer stijgt en voorraden worden aangevuld. Overigens betekent lagere Chinese groei nog steeds toenemende vraag naar ijzererts, want investeringen in infrastructuur gaan hier en in andere groeimarkten onverminderd door.

PRIJSVORMING

Prijsvorming in de ijzerertsmarkt was lang weinig doorzichtig. Tot 2010 onderhandelden de belangrijkste producenten rechtstreeks met staalfabrikanten, zoals ArcelorMittal over de prijzen. Deze golden vervolgens voor een volledig jaar en voor de hele sector. Dat systeem werkte meer dan 30 jaar bevredigend. Tot afgelopen decennium de rol van China steeds prominenter werd.